

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT EKSAMEN NOVEMBER 2022

TOERISME

NASIENRIGLYNE

Tyd: 3 uur 200 punte

Hierdie nasienriglyne is opgestel vir gebruik deur eksaminators en hulpeksaminatore van wie verwag word om almal 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die riglyne konsekwent vertolk en toegepas word by die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen bespreking of korrespondensie oor enige nasienriglyne voer nie. Ons erken dat daar verskillende standpunte oor sommige aangeleenthede van beklemtoning of detail in die riglyne kan wees. Ons erken ook dat daar sonder die voordeel van die bywoning van 'n standaardiseringsvergadering verskillende vertolkings van die toepassing van die nasienriglyne kan wees.

- 1.1 1.1.1 Wanneer die IDL oorgesteek word (vlieg van oos na wes, wen ons een kalenderdag), i.e. ons gaan terug in tyd. Wanneer die IDL oorgesteek word (vlieg van wes na oos verloor ons 'n kalenderdag), i.e. ons beweeg vorentoe in tyd.
 - 1.1.2 Hoe meer tydsones ons oorsteek hoe groter die kans van vlugvoosheid. Tyd moet aangepas word om dieselfde te wees as die bestemming s'n. Dit is dus belangrik vir 'n toeris om die tyd van sy/haar aankoms in 'n land te bepaal. Addisionele antwoorde:
 - Tydsoneverskille moet in ag geneem word gedurende lang vlugte ooswaarts of weswaarts omdat 'n uur verloor word vir elke tydsone wanneer mens ooswaarts vlieg.
 - Reisigers moet bewus wees van die tydveranderinge, veral wanneer hulle ooswaarts of weswaarts oor tydsones vlieg. Hulle moet weet wanneer 'n land DBT toepas en wanneer hulle die IDL oorsteek aangesien dit die datums en tye van vlugte, treine oorstaanoponthoude ens. kan affekteer.
 - Wanneer meer as drie tydsones oorgesteek word, mag die toeris vlugvoosheid, vlugflouheid, disoriëntasie, slaaploosheid by bestemming, naarheid en depressie, swelling van bene, en verwarring ervaar. Reisigers moet hulleself 'n dag of twee gee om te herstel.
 - Indien reisigers medikasie op spesifieke tye moet neem (bv. insulien vir diabetes), sal hierdie veranderinge hulle roetine affekteer en foute kan lewensbedreigend wees.
- 1.2 1.2.1 Hulle sal heelwaarskynlik vlugvoosheid ervaar aangesien hulle meer as drie sones oorsteek. (Aanvaar: het "baie" of "meervoudige" tydsones oorsteek)

1.2.2

- Moenie alkoholiese drankies die dag voor die tyd, gedurende die vlug of die dag na die vlug drink nie.
- Moenie drankies wat kaffeïen bevat voor, gedurende of direk na die vlug drink nie.
- Drink baie water om die effek van die droë lug in die vliegtuig uit te skakel.
- Moenie te veel op die vliegtuig eet nie.
- Oefen bene van tyd tot tyd terwyl sit gedurende die vlug.
- Staan op en loop rond elke uur of twee.
- Moenie slaappille neem nie.
- Moenie vir langer as 'n uur op 'n slag slaap nie.
- Onderbreek jou vlug wanneer langafstandvlugte oor baie tydsones onderneem word. Indien moontlik bly oor in 'n stad wat omtrent halfpad na die bestemming geleë is.
- Dra gemaklike skoene.
- Maak gebruik van slaaphulpmiddels. (enige 2 geldige punte)

1.2.3 Voordele:

- Sommige lande voel hulle kan beter gebruik maak van die ekstra daglig in die aande vir ontspanning/vryetydsbesteding, Verminder stres.
- Sommige lande is van mening dat daar minder padongelukke en beserings plaasvind a.g.v. beter sigbaarheid.
- Die ekstra uur daglig in die aand kan kinders meer tyd gee vir sosiale aktiwiteite.
- Die ekstra uur daglig in die aand kan die toerismebedryf 'n hupstoot gee omdat dit geleentheid skep vir deelname aan aktiwiteite in die buitelug: ekonomiese voordele.
- Dit kan help om energie en die gebruik van kunsmatige lig gedurende die aandure te spaar.
- Verminder misdaad.

Nadele:

- Verwarring onder toeriste wanneer hulle reis.
- Aanpassing van mediese toerusting of medikasieskedules mag tot verwarring lei.
- Verlies van 'n uur slaap wanneer jy 'n uur vorentoe 'spring' mag selfs karongelukke veroorsaak as bestuurders moeg is.
- Sommige mense kan insomnia/slaaploosheid ervaar.
- Kan lei tot geestessiektes soos depressie.
- Meer energieverbruik (ironies) omdat besighede langer oopbly om voordeel te trek uit mense wat uitgaan, tyd met vriende spandeer en sosialisering.

(Enige 7 geldige punte, met konsiderasie van voor- EN nadele)

1.3 1.3.1 10 ure verskil – 1uur = 9 ure 19:00 + 9 ure = 04:00 3e April.

1.3.2 2 ure verskil

```
09:00 + 2 ure = 11:00 in SA
11:00 + 14 ure vlugtyd
= 01:00, 31ste Januarie (of "die volgende dag")
```

- 2.1 Afname in toerismevolumes, verlies aan inkomste
 - Verlies aan buitelandse valuta, afname in BBP
 - Gebrek aan inkomste dus minder befondsing vir onderhouding van infrastruktuur en bewaring van attraksies.
 - Gedurende hierdie tyd, is dagbesoeke meer algemeen onder plaaslike bevolking.
 - Mense in die bedryf verloor hulle werk. Toeriste kan na ander vakansiebestemmings kyk.
 - Lugrederye: skort vlugte na daardie area op/skaal af/klein besighede smelt saam met groter maatskappye.
 - Toeroperateurs sal besprekings na daardie areas vermy
 - Bootvaartbesprekings na daardie areas sal gekanselleer word
 - Aandelemarkte in die geaffekteerde lande sal skerp val
 - Ander bestemmings in die area sal geaffekteer word
 - Resessie: minder besteebare inkomste = minder toeriste
 - Swak geldeenheid = meer plaaslike i.p.v. internasionale toerisme
 - Siektes: geld word belê om die verspreiding van siektes te voorkom. Beperkte begroting = geen ontwikkeling
 - Duur inentings dra by tot die reiskostes, toeriste kan dit vermy om in daardie area te reis (enige 3 geldige punte)
- 2.2 Onvoorsiene omstandighede.
- 2.3 Nasieners gebruik eie diskresie. Enige relevante positiewe geleentheid kan reg gemerk word. Voorbeelde soos die skep van virtuele toerplatforms, afleweringsdienste, ontwerp en vervaardiging van persoonlike beskermende toerusting (PPE). (enige 2 geldige punte)
- 2.4 2.4.1 Maak seker alle waardevolle items is toegesluit. Vermy dit om groot bedrae kontant saam met jou te dra, bly in groepe saam. Enige ander relevante antwoord. RELEVANSIE is belangrik. (Veiligheid en gesondheid kan uitruilbaar wees, aanvaar daarom in beide 2.4.1 en 2.4.2 solank daar nie herhaling is nie)
 - 2.4.2 Moenie uit jou kar klim of wilde diere voer nie. Gebruik sonskerm, drink genoeg water in die warm weer, kies klere wat by die hitte pas, slaap onder 'n muskietnet en neem malariatablette. Enige ander korrekte antwoord.
 - 2.4.3 Hulle sal 'n geldige paspoort en visa nodig hê, geldig vir 6 maande na terugkeer. 'n Gesondheidsertifikaat is noodsaaklik.

Of: Beperkings soos:

200 sigarette, 20 sigare, 50 ml parfuum, 2 liter wyn, geen verbode goedere soos wapens of verdowingsmiddels, geen biologiese materiaal/monsters nie. (enige 2)

Of:

Rooi kanaal, jy het goedere om te verklaar. Groen kanaal, niks om te verklaar nie.

- 3.1 SATOUR OF Suid Afrikaanse Toerisme of SA Toerisme (slegs een punt vir 'SAT')
- 3.2 Om S.A. as 'n puik bestemming te bemark.
 Om die standaard van die fasiliteite en dienslewering aan toeriste te handhaaf en te verbeter
 - Koördinering van die bemarkingsaktiwiteite van die rolspelers in die bedryf Verwyder toerismehindernisse. (enige 3 van hierdie antwoorde)
- 3.3 Deur TOMSA (Toerisme bemarking Suid-Afrika). Waar hulle 1% van alle bevestigde besprekings ontvang wat deur TOMSA gekollekteer is Vrywillige bydrae deur instellings, motorhuurmaatskappye, ens. Die fonds word dan deur TBCSA (Toerisme Besigheidsraad van S.A.) en SATOUR gebruik om bestemmings te bemark.
- 3.4 2020 Binnelandsetoerismeveldtog, Sho't Left, Binnelandsetoerisme- bewusmakings-veldtog (enige een).
- 3.5 3.5.1 Internasionaal ITB Berlyn, WTM Londen, Rendez-Vous Frankryk.
 - 3.5.2 Plaaslik Getaway-skou of Toerisme Indaba
- 3.6 Spesifiek tot die scenario by die oord. Moenie rommel strooi nie, hou geraasbesoedeling gering, moenie wilde diere voer nie, bly by aangewese roetes, herwin, moenie water mors nie skakel ligte en lugversorging af as jy nie in die kamer/lodge is nie, Beskerm die fauna en flora, ondersteun plaaslike besighede, moenie met die verkopers onderhandel nie want dit wys nie respek vir die tyd wat hulle daarin gesit het om die aandenkings te maak nie. (enige 5 geldige punte).
- 3.7 Omgewingsbeleid, bewaar die natuur/bewaringsprogramme, staan die teenrenosterstropingeenhede by, ondersteun plaaslike gemeenskappe – plaaslike gemeenskappe as gesamentlike aandeelhouers (enige 4 van hierdie punte).

VRAAG 4

- 4.1 \$80 000 × 2 mense = \$160 000. \$160 000 × 14,63 = ZAR 2 340 800,00 in totaal.
- 4.2 4.2.1 Bankkoopkoers is die koers waarteen die bank buitelandse valuta van die toeris koop. (Aanvaar bankkoopkoers)

 Bankverkoopkoers is die koers waarteen die bank buitelandse valuta aan die toeris verkoop. (Aanvaar bankverkoopkoers)
 - 4.2.2 Die bank sal die BKK gebruik (bankkoopkoers) OF die werklike BKK van die buitelandse valuta tabel; d.i. ZAR14,63)
- 4.3 R35 000 \div 15,28 = \$2290,58

- 4.4 Rentekoers: hoër rentekoerse trek buitelandse kapitaal en veroorsaak dat die wisselkoers verhoog
 - Globale gebeurtenisse/situasies soos die uitbreek van die coronavirus en wêreldwye grendeltyd/inperking.
 - Inflasie: 'n land met 'n laer inflasiekoers se geldeenheid toon 'n stygende waarde, omdat hulle koopkrag relatief tot ander geldeenhede toeneem.
 - Staatskuld: leen geld van ander lande om op te maak vir die tekort. 'n Nasie met skuld is minder aantreklik vir beleggers.
 - Politieke en ekonomiese onstabiliteit, onrus en stakings, politieke konflik, oorlog.
 - Beleggersvertroue: afhangende van stakings, mag beleggers afsit om in 'n land te belê waar daar onrus is
 - Handelsbalans: wanneer 'n land meer bestee aan buitelandse handel as wat hy verdien, moet hulle kapitaal leen van buitelandse bronne. Dit verswak die land se wisselkoers.
 - Indiensnemingbeleid van 'n land: 'n verhoging in werkloosheid is 'n aanduiding van 'n verlangsaming in die ekonomie.
 - BBP wanneer die BBP styg, styg die waarde van die geldeenheid ook en omgekeerd (enige 4 van hierdie antwoorde)
- 4.5 Internasionale reis na 'n land met 'n sterker wisselkoers beteken dat dit duurder is vir jou om na daardie land te reis. Toeriste mag ander, goedkoper opsies kies as bestemmings of vir korter periodes bly, of vriende en familie besoek, minder spandeer.

Teenoor internasionale toerisme wat sal toeneem na 'n land met 'n swakker wisselkoers. Toeriste kan vir langer periodes bly, meer spandeer. Daardie land mag ook meer binnelandse toerisme ondervind.

Ook aanvaar: die fluktuasies beïnvloed hoe lank toeriste bly, koopkrag, hoeveel aktiwiteite hulle aan kan deelneem, die bedrag plaaslike geldeenheid hulle na wisseling ontvang, of hulle weer na die land sal terugkeer (4 van hierdie punte)

- 4.6 4.6.1 As die leerder 'Paypal', 'Snapscan', 'E-wallets' ens., genoem het, sal dit korrek gemerk word.
 - 4.6.2 Nadele word ingesluit in die antwoorde hieronder: (2 nadele korrek gemerk)
 - Elektroniese fondsoorplasings (EFT/EFO)
 Benodig WiFi-konneksie, kuberkraking/uitvissing is 'n risiko
 - Telegrafiese oorplasings (SWIFT)
 hoë administrasiekostes, toeganklikheid is nodig (WiFi), betaling neem tot 2
 dae om te reflekteer.
 - Bankwissels/Bankonttrekkings
 Kan nie gekanselleer word na aflewering nie, onderworpe aan bedrog
 - Internetbetalings
 Wagwoordbedreigings, privaatheidbreukrisiko's, limiete op bedrae en tyd, kuberkraakrisiko, addisionele koste en moeite, slimkaarte wat verlore raak, identiteitsbedrog
 - Buitelandse banknote (Kontant)
 Kan maklik gesteel word. Beperkte geleentheid vir inkopies, beperkte rekordhouding.
 - Kredietkaarte (Visa, MasterCard, American Express, Diners Club)
 wagwoordbedreigings, privaatheidsbreukrisiko's, kuberkraakrisiko,
 addisionele koste en moeite, slimkaarte wat verlore raak, identiteitsbedrog,
 hoë rentekoerse

 Voorafgelaaide buitelandse debietkaarte soos (Cash Passport Card/Travel Wallet/Internal Travel Card)

Hoë administrasie fooie, stadige afleweringstyd (kaart word by bank afgelewer), kontantlimiete wanneer deur doeane beweeg

VRAAG 5

5.1 Verstaan die besigheid en hoekom dit kan faal, erken swak punte, weer bedreigings af

Erken en kapitaliseer geleenthede en sterk punte Ontwikkel en stel bereikbare doelwitte (enige 2 geldige punte)

- 5.2 'n Sterk punt is 'n interne faktor, 'n bron of kapasiteit om 'n besigheid te help om sy doelwitte te bereik en 'n geleentheid is 'n eksterne faktor, 'n situasie wat die organisasie/besigheid potensieel sal help om sy doelwitte te bereik.
- 5.3 Innoverende produk, franchise/groeipotensiaal baie goed. Afvalpapier is volop, help die omgewing **i.e. dit is 'n uitvoerbare idee**. Die sterk punte en geleenthede weeg swaarder as die swak punte en bedreigings. (Enige 2 geldige redes gegee)
- 5.4 Produk die naam van die produk (d.i. Joe's Paper Bricks), beskrywing van die produk of diens

Prys – goedkoop om te vervaardig R3,00 per steen

Plek – middestad van Johannesburg toeganklik en naby aan papier materiale

Mense (People) – teikenmark sal die toerismebedryf in akkommodasie, voedsel en drank wees, wat kitswinkel-stalletjies en -hoekies wil maak, personeel is werkloos en ongeskoolde werkers in JHB-sentraal.

Verpakking (Packaging) – (kandidate se eie kreatiewe idee)

Promosie franchise-model kan op sosiale media bemark word, plaaslike whatsapp gemeenskapsgroepe, plaaslike koerante, strooibiljette, toerisme-publikasies soos "Weg"

Proses, die besigheid voorsien 'n nuwe tipe produk, voldoen aan 'n behoefte, produk moet van 'n konsistente kwaliteitstandaard wees. Kandidaat kan ook aflewering aan potensiële kliënt voorstel as deel van die "proses"

Vennootskap (Partnership) – bv. Eskom, enige semistaatsinstelling wat noodsaaklike dienste/produkte verskaf, advertensie-vennootskappe.

Aanbieding (Presentation) - voorgestel as "groen tegnologie", beeld, missie

Fisiese bewyse – hierdie is die fisiese aspekte van die besigheid wat die kliënt help om die kwaliteit van die maatskappy se produk/diens te beoordeel, soos gemaklike en verwelkomende wagarea, kleure en beligting wat gebruik word om 'n atmosfeer of stemming te skep, die atmosfeer te verbeter, tasbare items soos koopsbewys, strokies, brosjures, netheid, personeel se beeld, handelsmerk.

Leerders moet die mengsel beskryf met volle verduidelikings, 'n kwaliteitantwoord met 'n gesofistikeerde begrip van die plan word vereis (3 punte vir elkeen van die P's)

- 5.5 5.5.1 Betaling/heffing van regverdige pryse (Fair Prices) vir die produk of diens.
 - Winsdeling.
 - Respek vir menseregtekultuur en die omgewing.
 - Geen kinder-, geforseerde of ander arbeid wat met uitbuiting gepaard gaan nie.
 - Geen diskriminasie in die werkplek

- soos geslagsgelykheid, vryheid van assosiasie en enige vorm van teistering.
- Demokrasie & deursigtigheid binne die organisasie.
- Veilige omstandighede in die werkplek, redelike werksure.
- Belegging in gemeenskapsontwikkelingsprojekte.
- Volhoubare omgewingspraktyke.
- MIV- en Vigs-bewustheid. Enige 3.
- 5.5.2 Skakel enige van bogenoemde met die besigheid. Voorstelle moet addisionele idees wees vir FTTSA-voldoening wat NIE reeds in die bron genoem is nie, bv. plaaslikes wat in diens geneem is, moet nie minimumloon betaal word nie, geleenthede vir opleiding en vaardigheidsontwikkeling moet aan plaaslike werkers voorsien word om hulle toekomstige indiensnemingsgeleenthede, bestuursposisies te verbeter.
- 5.6 Skep 'n visie en 'n gemeenskaplike doel waarheen gewerk word, dit versterk 'n goeie werketiek onder die personeel, help om etiese probleme binne die werkplek te oorkom, verbeter dienslewering, stel die standaard van die arbeidsmag, skep vertroue vanuit die kliënt se oogpunt, verminder verwarring onder die personeel aangaande besluitneming. (enige 4 punte gemaak)

- 5.7 Dit is tegnologie wat gebruik word om effekte van menslike aktiwiteit op die omgewing te versag of om te keer, om die hoeveelheid afval en besoedeling te verminder.
- Kompetisie ons tegnologie is maklik om te dupliseer. Maatskappye met meer geld kan 'n bedreiging vir ons wees. – Reaksie is om borge te vind, niewinsgewende organisasies en privaat organisasies vir finansiële by- stand te nader, patenteer die idee en metodes gebruik.
 - Negatiewe reaksie van omgewingsgroepe wat ons daarvan kan beskuldig dat ons lugbesoedeling bevorder. Reaksie – wees deursigtig oor koolstofberekeninge, toon bewyse van afvalvermindering, skakel oor na hernubare energie soos biodiesel en sonkrag.
 - ESKOM onbetroubare kragvoorsiener mag vervaardiging onderbreek en ons kan dalk nie aan die eise voldoen nie. – Reaksie – skakel om na hernubare energie soos biodiesel en sonkrag. (enige 2 wel deurdagte antwoorde, een reaksie vir elke bedreiging)
 - Covid self het geleenthede vir innovasie geskep, vir nuwe idees soos aanlynaankope, kontaklose afleweringsdienste, virtuele toere.

- 6.1 'n Volledige beskrywing leerder spesifiek. Naam, beskrywing
- 6.2 6.2.1 'n Kort frase of motto leerderspesifiek.
 - 6.2.2 'n Kort verklaring waarom die organisasie bestaan met die doelstellings en 'n verduideliking van produkte en dienste, doel en intensie.
 - 6.2.3 'n Embleem of simbool word gebruik om 'n besigheid te bemark, dit moet uniek en onvergeetlik wees, die kleure moet die spesifieke teikenmark trek, dit is van onskatbare waarde om 'n herkenbare handelsmerk te skep.
- 6.3 Wat onderskei hierdie produk of diens van sy mededingers. Leerder- spesifiek.
- 6.4 Prestasiebestuur, personeelopleiding, personeelaansporings, kliënt-terugvoermetodes, kwaliteitskontrole, spanbou-oefeninge om personeel te motiveer, voldoen aan kliënte se behoeftes, goeie produk, hou webwerf op datum, kompeterende pryse. Span- en medewerkerresensies. (enige 2 van die bogenoemde strategieë)
- 6.5 Skoon, veilige omgewing, maklike toegang, effektiewe gedragskode, verseker goeie mondelinge terugvoer om te verseker kliënte keer terug, streef daarna om teikens te oortref en 'n positiewe impak op die plaaslike gemeenskap en omgewing te maak. (enige 3 punte)

"Faktore" van die VAR'e word ook hier aanvaar. Soos:

Volhoubare bestuursplanne, verbetering van bemarkingsreik vir internasionale en plaaslike teikens, positiewe ervarings van aantal besoekers wat die teiken van besoekers oorskry, herhaalde besoeke, gegenereerde inkomste wat die teikenfigure oorskry, volhoubare en verantwoordelike bestuursplanne, doeltreffende en etieke gedrag van personeel en bestuur, oorweging van die behoeftes van gestremde mense. (enige 3 punte)

- 6.6 Dit lei tot lojale kliënte, kliënte wat terugkeer, goeie mondelinge terugvoer, volhoubare omset, beter wins, volhoubare besigheid. (enige 2 geldige redes wat die terugvoer ondersteun
- 6.7 6.7.1 Opnames, vraelyste, opvolgoproepe, terugvoerkaarte, webgebaseerde response, verborge ('spook') kliënte, Trip Advisor, besprekingswebblaaie, Hello Peter, Instagram, Twitter, resensies van vorige kliënte.
 - 6.7.2 Antwoorde moet punte soos toeganklikheid, gemak, anonimiteit bevat. (2 geldige voordele)

VRAAG 7 KONSEP KAART

Nasieners moet na die aangehegte rubriek as 'n gids in die puntetoekenningsproses verwys.

Tipes toeris: Ontspanning/plesier, avontuur, ekotoeriste, wraaktoeris (post-covid).

Analiseer die impak op die toerismebedryf:

Antwoorde moet sommige van hierdie punte bevat:

Toerismevolumes, beide binnelands en internasionaal mag toeneem.

Mag lei tot groei in aanvraag na goedere en dienste in die toerismebedryf, soos akkommodasie, vervoer en kos en drank.

Dit kan lei tot 'n toename in direkte werksgeleenthede in die bedryf.

Maar meer gereeld as nie, laervlakposisies soos skoonmakers, kokke, kelners en kamerdienste is beskikbaar vir plaaslike inwoners terwyl hoërvlakposte gereserveer word vir korporatiewe immigrante (expats).

Deur spesifieke karaktereienskappe van hulle lewenswyse, geskiedenis en kultuur ten toon te stel, kan toerisme die bewaring van tradisies wat bedreig word, aanmoedig. Plaaslike tradisies en gewoontes word lewendig gehou omdat toeriste tradisionele vertonings geniet. Toerisme kan bydra om hierdie plaaslike kulture en gemeenskappe te bewaar as dit 'n toerisme-aantreklikheid word.

Kan lei tot 'n inspuiting van buitelandse belegging in gasheergemeenskappe om ontwikkeling en werksgeleenthede aan te spoor, daar is egter;

Lekkasies: geld gaan uit die plaaslike ekonomie om ingevoerde items te betaal, immigrante se salarisse, (i.e. buitelandse werkers) of franchisefooie. En ...

In situasies waar toeriste-georiënteerde korporasies betrokke is wat die meeste van hulle wins na hulle eie land terugstuur, word die gasheergemeenskappe gelos om die rekeninge vir skadevergoeding en herstelwerk te betaal.

Bydraes tot regeringsinkomste deur direkte bydraes (belasting) en indirekte bydrae en BBP.

Analiseer die impak van hierdie attraksies op die drie pilare van volhoubare toerisme ontwikkeling (TBL).

Die bekendstelling van nuwe besighede kan ekonomies suksesvolle (positiewe punt vir 'ekonomie') MAAR omgewingvernietigende (negatiewe punt vir 'omgewing') toevoegings tot die toerismebedryf wees.

Toerisme kan werklike nasie- en identiteitstrots aan gemeenskappe verskaf.

Nie slegs help swaar konstruksie erosie aan nie (veral in tropiese klimate) maar konstruksie en ontwikkeling is gelyk aan besoedeling.

Toeriste-gegenereerde besoedeling word veroorsaak deur dinge soos huurmotoruitlaatgasse en olielekke, masjinerie wat gebruik word vir die bou van hotelle, kommersiële vliegtuie en lughawe-konstruksie.

Tot 'n groter mate, na die voltooiing van konstruksie, verbruik toeriste as 'n groep 'n geweldige hoeveelheid natuurlike bronne en produseer net so 'n geweldige hoeveelheid afval.

Oorverbruiking veroorsaak probleme soos watertekort, aanhoudende elektrisiteitsverlies en oorbevissing van plaaslike waters.

Die oorprodusering van afval is 'n ewigdurende bedreiging vir toeristegemeenskappe. Dit kom voor in die vorm van water- en lugbesoedeling, rommelstrooiing en die gereelde oorloop van rioolsisteme. 'n Resultaat van hierdie afval is dat baie plekke 'n verlies aan bruikbare/drinkbare water het en plaaslike verlies aan diersoorte ondervind.

Die agteruitgang van plaaslike infrastruktuur is 'n resultaat van swaar verkeer – karre en toerbusse. Landelike ontwikkeling veroorsaak ook 'n styging in grondpryse sodat die plaaslike inwoners dit nie kan bekostig om grond te koop nie. Meeste toeriste is onbewus van die mate van die impak wat hulle op die gasheergemeenskap het.

Selfs 'n baie pligsgetroue reisiger kan infeksie en siektes na 'n gasheergemeenskap bring.

Toerisme verskaf finansiële ondersteuning vir die bewaring van ekosisteme en natuurlike hulpbronbestuur, dit maak die bestemming meer outentiek en aanloklik vir besoekers. Dit voeg ook meer waarde toe tot plaaslike toerismebesighede.

lets so eenvoudig en onnadenkend soos 'n toeris wat deur 'n plaaslike mark loop in skaars meer as 'n swembroek, gee nie net aanstoot nie, maar dra ook daartoe by dat die sosiale standaarde ondermyn word. Hierdie tipe toeris se gedrag demonstreer 'n gebrek aan respek vir die plaaslike kultuur. As plaaslike inwoners hierdie gebrek aan respek sien, sien hulle ook dat baie van die toeriste luukshede geniet (i.e. warm badwater) wat nie vir hulle beskikbaar is nie. Die kombinasie van hierdie dinge kan spanning tussen plaaslike inwoners en die toeristebevolking meebring.

Daar is dikwels 'n toename in misdaad, meestal kleinskaalse diefstal en sakkerollers (pick pocketing), maar soms seksuele aanranding.

Die moontlike vervanging van 'n "monokultuur" wanneer Westerse goedere, dienste en idees ingevoer word na die gasheergemeenskap.

Toerisme kan werk verskaf en die rykdom van 'n area verbeter. Baie ontwikkelende lande is gretig om toerisme te ontwikkel en sodoende ryker te word en die kwaliteit lewe van hulle mense te verbeter.

Groter aanvraag na plaaslike kos en handwerk, musiek en aandenkings lei tot ekonomiese skakels.

Samedromming van skares en verkeersopeenhopings.

Prysstygings in plaaslike winkels omdat toeriste dikwels ryker as die plaaslike inwoners is.

Die geld wat toerisme inbring kan gebruik word om die infrastruktuur van die area te verbeter.

Die toerismebedryf verskaf 'n belangrike inspuiting vir groei in ander sektore soos landbou, vervoer, verkope en vervaardiging en word daarom gesien as 'n sleutelbestanddeel van ekonomiese ontwikkeling (vermenigvuldiger-effek). Die vermenigvuldiger-effek vind plaas wanneer geld spandeer word en deur die ekonomie in ander bedrywe, soos die brandstofen landbou-industrieë wat op toerisme staatmaak, sirkuleer.

Dit is een van die belangrikste buitelandse valuta verdieners en die hoofgroeisektor vir baie lande, veral ontwikkelende lande, wat ryk is aan natuurlike en kulturele hulpbronne.

Toerisme kan die plaaslike regering oortuig/aanmoedig om infrastruktuur soos beter wateren rioolsisteme, paaie, elektrisiteit, telefoon- en publiekevervoernetwerk te verbeter wat die lewenskwaliteit van die inwoners sal verbeter en ook toerisme fasiliteer.

Toerisme moedig kleinbesigheid- en entrepreneursontwikkeling aan.

Konstruksiewerksgeleenthede: die bou van hotelle en toeriste-infrastruktuur skep werksgeleenthede wat na plaaslike inwoners kan gaan. (alhoewel tydelik)

Lae-inkomstekliënte: massatoerisme is geneig om kliënte met lae- en middelklasinkomste, wat nie so baie spandeer soos ryk toeriste nie, te teiken.

Nuwe ontspanningsfasiliteite word geopen vir toeriste, maar is dikwels beskikbaar vir die plaaslike bevolking om te gebruik soos bv. waterparke.

Nuwe vaardighede: die aankoms van toeriste beteken dat plaaslike inwoners nuwe vaardighede moet ontwikkel, miskien begrip en gebruik van tale.

Verlies aan grond: Nuwe ontwikkelings het grond nodig; word dikwels van plaaslike boere gekoop. Plaaslike voedselproduksie neem af – nie volhoubaar.

Ingevoerde voedsel: Toeriste wil dikwels eerder ingevoerde kos as plaaslike kos eet, wat beteken dat plaaslike boere selde voordeel trek.

Beskadiging van die natuurlike omgewing bv. voetpad-erosie, rommelstrooiing, habitatverwoesting om hotelle te bou.

Bepaal die rol van FTTSA,KSV/KSI (Korporatiewe Sosiale Verantwoordelikheid/Korporatiewe Sosiale Investering) en "aanpasbare hergebruik" (ook bekend as *'repurposing'* of *'upcycling'*) in volhoubare en verantwoordelike toerisme-ontwikkeling.

Elkeen van hierdie organisasies/praktyke moedig gemeenskapsontwikkeling, regverdige praktyk, 'n respek vir die omgewing, minder afval/vermorsing, korporatiewe en gemeenskapsbetrokkenheid, bemarking en bewustheid van goeie bestuur aan (enige 4 geldige beskrywings van die belangrikheid van die organisasies/praktyke).

VRAAG 8 UITGEBREIDE SKRYFWERK

Nasieners moet na die aangehegte rubriek as 'n gids in die puntetoekenningsproses verwys.

Verskaf 'n gedetailleerde beskrywing van die taak en die doelstellings van die span. Beskrywing van die bedryfsverwante taak en die leerder se rol moet geloofwaardig klink.

Verskaf 'n beskrywing van die rol wat jy in die span gespeel het.

Beskrywing van die kandidaat se rol moet ingesluit wees, gedetailleerd en geloofwaardig. **Sterk en swak punte** moet leerderspesifiek wees. Moet duidelik toon hoe hierdie faktore die werkverrigting van die span affekteer het.

Doen 'n kritiese evaluering van enige vyf aspekte van die personeelbeeld wat 'n impak op die professionele beeld van jou span gehad het.

Gedetailleerde analise van die vyf aspekte van die personeelbeeld (uniform/kleredrag; versorging, higiëne, interaksie met klante, kommunikasie – verbaal en nieverbaal)) met spesifieke verwysing na die betrokke span met voorbeelde.

Verskaf 'n eerlike evaluering van jou sterk en swak punte en hoe jou bydrae die span se prestasie geaffekteer het.

Kandidaat het 'n eerlike evaluering van sterk en swak punte verskaf asook 'n analise van eie bydrae tot die span se werkverrigting. Beide negatiewe en positiewe aspekte is beskryf.

Verwys na jou groep se gedrag in elkeen van die vyf stadiums in die vorming van 'n span. Verduidelik hoe die gedrag die span se prestasie t.o.v. die bereiking van doelstellings geaffekteer het.

Kandidaat noem al vyf stadiums in die vorming van 'n span, toon die vermoë om objektief na die gedrag in elke stadium te verwys asook 'n begrip van die impak op die span se prestasie. Vyf stadiums van die vorming van 'n span: vorming, storming, normering, uitvoering en verdaging. Die seleksie van drie spesifieke stadiums en volle verduideliking daarvan moet begrip toon en wys hoe hierdie stadiums produktiefste was in terme van bereiking van doelstellings/voltooiing van die taak.

Dink na oor enige aanbevelings wat die sukses van die span in toekomstige groeptake kan verbeter.

Drie relevante en betekenisvolle aanbevelings verskaf wat na die gedrag van die span verwys. Voorbeelde soos duidelike doelstellings gestel met die aanvang, rolverdeling om spanlede toe te laat om die werk vinniger te voltooi en spesialisering, konflikhantering op 'n regverdige en billike wyse (enige geldige antwoorde met verwysing na hindernisse in werkverrigting). Sommige van die volgende kan ingesluit word:

- Lamsakke wat voel die probleem is te groot, en soms die groep demoraliseer en die proses saboteer;
- Sterre wat altyd die middelpunt van belangstelling moet wees, selfs wanneer hulle nie 'n bydrae lewer nie:
- Storievertellers wat nie by die punt bly nie en irrelevante gesprekke voer;
- Hansworse wat net aandag wil trek en mense laat lag;
- Domineerders wat dinge meer wil beheer as wat hulle probleme wil oplos;
- Konflik:
- Slegte kommunikasie;
- Geen duidelike rigting of ondersteuning;
- Duplisering van pogings.

Totaal: 200 punte